

ศรีสุตา วงษ์ขุ่ม : การพัฒนาโครงข่ายทางจักรยานในเขตเทศบาลนครยะลา.

(BICYCLING NETWORK DEVELOPMENT IN YALA MUNICIPALITY)

อ.ที่ปรึกษา : อาจารย์ ดร.ไชตรี ภักดีสุขเจริญ อ.ที่ปรึกษาร่วม : อาจารย์ ดร.อภิรดี เกษมสุข .

247 หน้า. ISBN 974-17-5713-1.

การศึกษาการพัฒนาโครงข่ายทางจักรยานในเขตเทศบาลนครยะลา สอดคล้องกับนโยบายการพัฒนาเมืองแบบยั่งยืน โดยการสนับสนุนให้ประชาชนเดินทางด้วยจักรยานมากขึ้น จากการทบทวนแผน นโยบาย ตลอดจนแนวคิดทฤษฎีต่างๆ นั้น พบว่าการเสนอโครงข่ายทางจักรยาน และสิ่งอำนวยความสะดวก ตลอดจนมาตรการสนับสนุนต่างๆ นั้น ลักษณะโครงข่ายต้องสอดคล้องกับรูปแบบการเดินทางอื่นๆ ของประชาชนโดยทั่วไป ความต้องการและรูปแบบการเดินทางด้วยจักรยานในปัจจุบันและแนวโน้มในอนาคต มาตรฐานที่ดีของการออกแบบเส้นทางจักรยานในหลักการสากล ลักษณะทางกายภาพ เศรษฐกิจ และสังคมของพื้นที่ ที่ส่งผลต่อรูปแบบการเดินทางของประชาชนในพื้นที่ศึกษา รวมทั้งความคิดเห็นและนโยบายต่างๆ ของผู้บริหาร

การที่เทศบาลนครยะลาเป็นที่ราบ รวมทั้งมีรูปแบบโครงข่ายถนนเป็นลักษณะผลมระหว่างแบบตารางหมากรุกและแบบรัศมีนั้น ส่งผลให้ประชาชนมีเส้นทางเลือกในการเดินทาง เหมาะแก่การพัฒนาโครงข่ายทางจักรยานเป็นอย่างยิ่ง ผลจากการสำรวจภาคสนามพบว่า แหล่งกำเนิดการเดินทางอยู่บริเวณถนนพิพิธภักดี ถนนผังเมือง 4 และถนนลิโวรส ซึ่งเป็นย่านที่พักอาศัยหนาแน่น และส่วนใหญ่เป็นการเดินทางระยะสั้น มีวัตถุประสงค์เพื่อซื้อของและออกกำลังกาย ยานพาหนะที่นิยมคือ รถจักรยานยนต์ รองลงมาคือ รถจักรยาน ซึ่งระบุว่าใช้มากในกลุ่มของนักเรียนนักศึกษา รวมถึงผู้มีรายได้น้อย

การศึกษาได้เสนอสองทางเลือกของโครงข่ายทางจักรยานที่ล้วนสอดคล้องกับปัจจัยต่างๆ ดังที่กล่าวไปแล้วข้างต้น เพื่อนำมาวิเคราะห์ศักยภาพการฝังตัวของโครงข่ายทางจักรยานภายในโครงข่ายคมนาคมโดยรวมของเมืองด้วยเทคนิควิธี Space Syntax ผลการวิเคราะห์ทางสถิติพบว่า โครงข่ายทางจักรยานที่วางตัวคู่ไปกับถนนสายรองและสายย่อยเพื่อความปลอดภัย โดยการหลีกเลี่ยงการซ้อนทับกับถนนหลักที่มีการจราจรหนาแน่นนั้น กลับมีค่าระดับการฝังตัวที่ดีกว่า และเป็นโครงข่ายที่ผู้เดินทางสามารถเข้าใจได้ง่ายกว่าโครงข่ายทางเลือกที่วางตัวควบคู่ไปกับถนนสายหลัก ผลการศึกษาแสดงให้เห็นอย่างชัดเจนว่า การวางแผนโครงข่ายทางจักรยานนั้นไม่จำเป็นต้องสร้างเส้นทางที่ซ้อนทับอยู่กับถนนสายหลักของเมืองเสมอไป ทั้งนี้ เพราะประสิทธิภาพและความสะดวกรวดเร็วในการเข้าถึงจุดหมายปลายทางต่างๆ นั้น ขึ้นอยู่กับศักยภาพการฝังตัวของโครงข่ายเส้นทางทั้งหมดในภาพรวม นอกจากนี้ การศึกษา ยังเสนอแผนงานพัฒนาโครงข่ายเส้นทางจักรยานในเทศบาลนครยะลา 3 ระยะ ควบคู่ไปกับการเสนอมาตรการสนับสนุนการใช้จักรยานต่างๆ เช่น การรณรงค์ การสร้างที่จอดและสิ่งอำนวยความสะดวก การประเมินผลการเดินทาง การสนับสนุนนโยบายด้านการคมนาคมและด้านการผังเมือง

182663

4574194925 : MAJOR URBAN PLANNING

KEY WORD: BIKEWAY PLANNING/ CYCLING NETWORK / BICYCLE FACILITIES / YALA MUNICIPALITY

SRISUDA WONGCHUM : BICYCLING NETWORK DEVELOPMENT IN YALA MUNICIPALITY.

THESIS ADVISOR : KHAISRI PAKSUKCHARERN, Ph.D.

THESIS COADVISOR : APIRADEE KASEMSOOK, Ph.D. 247 pp. ISBN 974-17-5713-1.

The study of Bicycling Network Development in Yala Municipality is coherent with sustainable urban development policy by encouraging people to travel more by bicycles. According to the review on related plans, policies including theoretical concepts and research papers, it is found that a proposed bicycling network should be well integrated with existing modes of transportation, needs and present and future demands in bicycling use, standard design guidelines, physical, economic and social characteristics of the area, including its administrators' specific views and plans.

As Yala Municipality area is flat with a road network pattern in a mix-form of grid and radial patterns, people then have a variety of travel route choices which is rather suitable for bicycling network development. According to the field survey, the origin of travels is from the densely built-up residential area around Pipit Pakdee, Phang Mueng 4 and Siroros Roads. Its majority is short distance for the purposes of shopping and exercise. The popular transport vehicle is motorcycle, especially found to be preferable among students and low-income people.

The study proposes two options of bicycling route network which are all compliant to the aforementioned requirements. Both options are then analyzed in term of their spatial integration with the overall urban network using Space Syntax technique. The statistical result supports the option that presents the network developed along sub and minor roads, aimed to avoid heavily traffic and main roads in the area for the benefit of creating a safe bicycle travelling environment, rather than the one mostly developed along major roads. The better integrated option also statistically presents a more intelligible bicycling network for people. It is thus clear that the result confirms that the efficiency of bicycling network to reach destinations depends upon its spatial integration within surrounding urban network. The study also proposes preliminary recommendations in bicycling network planning within three phases along with a draft action plan to support the use of bicycle in the area such as; a promotion, a proposed construction of bicycle parking and other facilities, travel evaluation including other related transport and urban policies.